

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/55/2014
Identifikačné číslo spisu:	8011200248
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2015
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8011200248.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc., a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: POLYTRANS, s.r.o., Bardejovská 24, Prešov, IČO: 31 733 085, (ako právny nástupca KRONOSPAN SK, s. r. o.), zastúpený JUDr. Antonom Hajdukom, advokátom so sídlom Štúrova 101, Vranov nad Topľou, proti žalovanej: Slovenská inšpekcia životného prostredia, ústredie - útvar inšpekcie ochrany vôd, Karloveská 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 13 940 02710/724-2505/22/2011/Hyč zo dňa 28. januára 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/15/2011 - 85 zo dňa 21. marca 2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/15/2011 - 85 zo dňa 21. marca 2014, **p o t v r d z u j e** .
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 13 940 02710/724-2505/22/2011/Hyč zo dňa 28.01.2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie a potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa - Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice, odboru inšpekcie vôd, č. 1394502710/8294-32746/Pal zo dňa 08.11.2010, ktorým bola žalobcovi uložená za porušenie § 39 ods. 2 písm. a/, b/ a e/ zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „vodný zákon“) pokuta vo výške 2500 €.

Krajský súd dospel k záveru, že správny orgán jasne a zrozumiteľne formuloval kontrolou zistené nedostatky, v čom spočívali a aké zákonné ustanovenia boli porušené. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že správny orgán nedostatočne preveril okolnosti, pre ktoré uložil sankciu a rozhodnutie je všeobecné. Ohľadne potreby zriadenia pracovnej komisie a osobitného odborného posúdenia, krajský súd uviedol, že neboli odôvodnené žiadnymi zákonnými ustanoveniami. Z § 62 vodného zákona vyplývajú kompetencie inšpekcie ako odborného kontrolného orgánu bez toho, aby pri výkone dozoru bola povinná zriaďovať odborné pracovné komisie alebo žiadala o odborné posúdenie. Ako bez právneho

významu hodnotil krajský súd tvrdenia o nedodržaní procesných lehôt a o nepodpísaní rozhodnutia riaditeľom inšpekcie. Skutočnosť, že v odvolaní nebolo uvedené, na ktorý orgán sa možno odvolať žiadnym spôsobom nezasiahla do subjektívnych práv žalobcu, nakoľko takýmto postupom nebola žiadnym, spôsobom ukrátený na svojich právach a žalobca navyše v žalobe nekonkretizoval ako zasiahli alebo boli spôsobilé zasiahnuť do jeho subjektívnych práv. Správny orgán zachoval aj zákonnú lehotu pre vydanie rozhodnutia, nakoľko § 73 ods. 7 vodného zákona predstavuje osobitnú úpravu vo vzťahu k správne poriadku; rozhodnutie bolo vydané v zákonnej 60 dňovej lehote, keď správne konanie bolo začaté upovedomením o začatí správneho konania zo dňa 21.09.2010, doručeného žalobcovi dňa 23.09.2010 a prvostupňové rozhodnutie bolo vydané dňa 08.11.2010. nečitateľnosť podpisu nie je vadou, ktorá by spôsobila neúčinnosť alebo neplatnosť rozhodnutia, pričom rozhodnutie podpísala osoba na to oprávnená v zmysle organizačného poriadku.

Krajský súd vo vzťahu k nespoľahlivo zistenému skutkovému stavu s poukazom na protokol o výsledku kontroly zo dňa 19.05.2010 uviedol, že vytýkané nedostatky zistené u žalobcu sa týkali potrubných rozvodov na stáčanie a výdaj motorovej nafty, nie skladovacej nádrže, ktoré neboli vybavené účinným mechanizmom na včasné odhalenie úniku škodlivých látok. Na veci nemení nič ani to, že nebola spôsobená ekologická havária a nikdy nedošlo k úniku škodlivých látok do povrchových alebo podzemných vôd. Ako irelevantné hodnotil krajský súd námietky žalobcu, že neustále monitoruje celistvosť nádrže, a preto nevie, aké účinnejšie kontrolované systémy bolo potrebné zabezpečiť.

Krajský súd tiež uviedol, že v čase kontroly bola manipulačná plocha, kde sa uskutočňuje stáčanie a výdaj pohonných hmôt betónová s povrchovou úpravou posti pôsobeniu ropných látok - izolačným náterom EPONAL, po okrajoch s klasickými obrubníkmi a nebola ohraničená zberným žľabom, preto bol porušený § 39 ods. 2 písm. a/, b/ vodného zákona v spojení s § 2 ods. 1 písm. f/ vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd (ďalej v texte rozhodnutia len „Vyhláška“) čl. 8 STN 92 0800. Žalobca argumentoval nesprávnou aplikáciou normy STN 92 080 a vyhlášky č. 96/2004 Z. z., nakoľko nám citované ustanovenia sa týkali nádrže (havarijná nádrž, záchytná nádrž a zberná nádrž), nie manipulačnej plochy, navyše vyhláška č. 96/2004 Z. z. je vykonávacou vyhláškou zák. č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a nespadá do kontrolnej činnosti žalovaného.

Kontrolou bolo tiež jednoznačne zistené, že manipulačná plocha na stáčanie tužidla, ktorú tvorila zastrešená betónová rampa vyvýšená nad terén, nebola zabezpečená z hľadiska nepriepustnosti a odolnosti proti pôsobeniu škodlivých látok a nebola protihavarijne zabezpečená, čo je v rozpore s § 39 ods. 2 písm. a/, b/ vodného zákona a § 2 ods. 1 písm. b/, c/, f/ Vyhlášky, ktorých porušenia sa žalobca dopustil bez ohľadu na to, či došlo k havárii alebo nie. § 39 ods. 2 písm. a/, b/ vodného zákona sa týka stavieb a zariadení, kde sa zaobchádza so škodlivými látkami, ktorým zariadením je aj manipulačná plocha, na ktorej sa uskutočňuje stáčanie tužidla z automobilových cisterien do nadzemného stáčacieho potrubia.

Správny orgán zistil presne a úplne skutkový stav, správne ho posúdil, keď aj podľa krajského súdu sa žalobca dopustil správneho deliktu podľa § 74 ods. 1 písm. i/ vodného zákona, ktorý je založený na objektívnej zodpovednosti; navyše nie je povinnosťou správnych orgánov určovať, aké kontrolné systémy má kontrolovaný subjekt zabezpečiť, pretože zákon mu to neukladá.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

Proti predmetnému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobe vyhovie.

Uviedol, že krajský súd napadnutým rozsudkom nahradil napadnuté rozhodnutia správnych orgánov, nakoľko tieto neobsahovali také odôvodnenia aké urobil súd prvého stupňa. Žalobca považoval napadnuté správne rozhodnutia za nepreskúmateľné, nakoľko neobsahujú presvedčivé odôvodnenia. Krajský súd ďalej neodôvodnil, prečo nepovažoval za dôvodnú žalobnú námietku týkajúcu sa náležitosti poučenia. Rovnako vo vzťahu k podpísaniu rozhodnutia inou osobou ako riaditeľom inšpektorátu, je odôvodnene krajského súdu všeobecné a nedostatočné. Krajský súd sa žiadnym spôsobom nezaoberal ako táto neodstrániteľná vada zasiahla do subjektívnych práv žalobcu.

Žalobca namietal, že správne orgány nekonštatovali, v čom vidia nedostatok účinnosti terajšieho

kontrolného systému, vo vzťahu k podzemným jednoplášťovým potrubným rozvodom. Žalobca považoval ním zavedené kontrolné mechanizmy za účinné, pričom správny orgán v rozhodnutí ani nenaznačil aké účinnejšie kontrolné systémy je potrebné zabezpečiť, keď všetky doterajšie kontrolné systémy sú spoľahlivé a doteraz nebola spôsobená ani najmenšia ekologická havária.

Vo vzťahu k porušeniu týkajúceho sa manipulačnej plochy pre stáčanie a výdaj motorovej nafty považoval žalobca záver krajského súdu pri jeho hodnotení za nesprávny. Neexistuje kvalifikovaná príčina, ktorá by konštatovala, v čom sú doterajšie protihavarijné opatrenia slabé a nedostatočné. Ak doposiaľ nedošlo k žiadnej ekologickej havárii, správny orgán nezdôvodnil ako dospel k záveru, že manipulačná plocha je nedostatočne havarijne zabezpečená. Aplikácia § 39 ods. 2 písm. a/, b/ vodného zákona neprichádzala do úvahy, nakoľko toto ustanovenie sa dotýka umiestňovania stavieb. Pokiaľ správny orgán konštatoval použitie STN 92 0800, v prípade žalobcu nie je potrebná havarijná nádrž, v tomto smere poukázal žalobca na vyhlášku č. 96/2004 Z. z. Rovnako správny orgán neuložil žiadne opatrenie na odstránenie nedostatkov.

V napadnutých rozhodnutiach rovnako správne orgány nekonkretizovali nedostatočnosť manipulačnej plochy pre stáčanie tužidla a hľadiska jej nepriepustnosti a odolnosti. Žalobca mal schválené havarijné plány a rovnako nedošlo nikdy k žiadnej ekologickej havárii. Stav manipulačnej plochy považoval žalobca z uvedeného dôvodu za dostatočný. Neboli zo strany správneho orgánu uložené žiadne konkrétne opatrenia, akým spôsobom by sa tento stav mal zmeniť resp. čo konkrétne je nevyhovujúce, a preto považoval žalobca záver krajského súdu pri jeho hodnotení za nesprávny.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 22.04.2014 vyjadrila žalovaná tak, že napadnutý rozsudok navrhla ako vecne správny potvrdiť, pričom poukázala na vyjadrenie k žalobe.

Vo vzťahu k podpísaniu prvostupňového rozhodnutia uviedla, že toto bolo podpísané v súlade s organizačným poriadkom a prípadná absencia niektozrej z formálnych náležitostí nie je vadou, ktorá by spôsobovala nezákonnosť resp. nulitu vydaného rozhodnutia.

Žalovaná zdôraznila, že skutkový stav bol úplne a presne zistený a v postupe správnych orgánov boli dodržané príslušné ustanovenia vodného zákona. Hoci nedošlo k ekologickej havárii, zákonné povinnosti vyplývajúce z príslušných ustanovení vodného zákona ako aj právnych predpisov vydaných na jeho základe, sú koncipované ako preventívne opatrenia na zamedzenie úniku škodlivých látok do prostredia súvisiaceho s vodou vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19.08.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 39 ods. 2 vodného zákona, ten, kto zaobchádza so škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami, je povinný dodržiavať osobitné predpisy, ktoré ustanovujú, za akých podmienok možno s takýmito látkami zaobchádzať z hľadiska ochrany kvality povrchových vôd a podzemných vôd. Ak zaobchádzanie so škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami z hľadiska ochrany vôd neupravujú osobitné predpisy, je ten, kto s takýmito látkami zaobchádza, povinný urobiť potrebné opatrenia, aby pri zaobchádzaní s nimi nevnikli do povrchových vôd alebo do podzemných vôd alebo neohrozili ich kvalitu. Takýmito opatreniami sú najmä:

- a) umiestňovať stavby a zariadenia, v ktorých sa zaobchádza so škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami tak, aby sa pri mimoriadnych okolnostiach mohlo účinne zabrániť nežiaducemu úniku týchto látok do pôdy, podzemných vôd alebo do stokovej siete a aby sa tým zabránilo ich nežiaducemu zmiešaniu s odpadovými vodami alebo s vodou z povrchového odtoku,
- b) používať len také zariadenia, technologické postupy alebo iné spôsoby zaobchádzania so škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd,
- e) vybudovať a riadne prevádzkovať účinné kontrolné systémy na včasné zistenie úniku škodlivých látok a obzvlášť škodlivých látok, na pravidelné hodnotenie výsledkov sledovania a oznamovať výsledky orgánu štátnej vodnej správy.

Podľa § 74 ods. 1 písm. i/ vodného zákona, orgán štátnej vodnej správy uloží pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe-podnikateľovi, ktorá porušuje povinnosti ustanovené v § 39 pri zaobchádzaní so škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami.

Podľa § 75 ods. 5 vodného zákona, pokutu podľa § 74 ods. 1 písm. f/ až i/ možno uložiť do výšky 6638,78 €.

Predmetom súdneho prieskumu je zákonnosť rozhodnutia žalovanej č. 13 940 02710/724-2505/22/2011/Hyč zo dňa 28.01.2011, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o uložení pokuty podľa § 75 ods. 5 vodného zákona vo výške 2500 € za správny delikt uvedený v § 74 ods. 1 písm. i/ vodného zákona, ku ktorému došlo porušením povinností uvedených v § 39 ods. 2 písm. a/, b/, e/ vodného zákona pri zaobchádzaní so škodlivými látkami tým, že v čase kontroly podzemné jednoplášťové potrubné rozvody na stáčanie a výdaj motorovej nafty neboli vybavené účinným kontrolným systémom na včasné zistenie úniku škodlivých látok, manipulačná plocha na stáčanie a výdaj motorovej nafty nebola protihavarijne zabezpečená, manipulačná plocha pre stáčanie tužidla nebola zabezpečená z hľadiska nepriepustnosti a odolnosti proti pôsobeniu škodlivých látok a nebola protihavarijne zabezpečená.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov sa s ním stotožňuje v celom rozsahu. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a pre zdôraznenie jeho správnosti uvádza:

Krajský súd sa s námietkami uplatnenými v žalobe vysporiadal dostatočným spôsobom, pričom pokiaľ sa jedná o námietku týkajúcu sa náležitosti poučenia a podpísanie rozhodnutia inou osobou ako riaditeľom inšpektorátu, týmito sa krajský súd zaoberal konkrétne na s. 16 napadnutého rozsudku. Navyše je potrebné uviesť, že bolo povinnosťou žalobcu v podanej žalobe špecifikovať, akým spôsobom ním tvrdené vady zasiahli do jeho subjektívnych práv; súd za účastníka nevyhľadáva dôvody nezákonnosti rozhodnutia ako ani ich prípadné negatívne dopady na práva náležiacie do subjektívnej sféry účastníka konania.

Skutočnosť, že žalobca bol subjektívne presvedčený o dostatočnosti ním prijatých protihavarijných opatreniach, nemala vplyv na splnenie alebo nesplnenie zákonných povinností vyplývajúcich mu z vodného zákona, vykonávacích predpisov a STN, ktoré explicitne upravujú podmienky kladené na stavby a zariadenia, o aké sa jedná vo veci samej. Tak zo správnych rozhodnutí ako napokon aj napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, na akom skutkovom základe sa žalobca dopustil správneho deliktu a ktoré zákonné povinnosti týmto opomenutím nespĺnil.

Pokiaľ žalobca namietal, že krajský súd napadnutým rozsudkom nahradil napadnuté správne rozhodnutia, túto námietku považoval najvyšší súd za nedôvodnú. Krajský súd sa v časti napadnutého rozsudku, na ktorú poukazoval v odvolaní žalobca, zaoberal vznesenou námietkou týkajúcou sa nedostatočne zisteného skutkového stavu, pričom práve k tejto uvádzal v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. relevantné dôvody, pre ktoré ju nepovažoval za dôvodnú.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., keď účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobca vo veci nemal úspech a žalovanej v takomto konaní nárok na náhradu trov neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.